

ישראל התדרדרה במדד החופש הכלכלי למקום 81

ציון גבוה על יציבות המטבע

החופש הכלכלי הרחב ביותר. הונג קונג [צילום: לשכת התיירות של הונג-קונג]

דורגה אשתקד במקום ה-78, במדד הכולל 141 מדינות - את הציון הגרוע ביותר קיבלה ישראל עבור גודל הממשלה, שיעורי המס השולי והגבלות ביורוקרטיות שונות - מצטיינת ביציבות המטבע ובחופש המסחר הבינ"ל - מנכ"ל מכון ירושלים: "מדינות רבות מתקדמות בקצב מהיר יותר מישראל מבחינת קידום החופש הכלכלי"

...

החופש הכלכלי בישראל התדרדר. ישראל מדורגת במקום ה-81 בעולם במונחים של חופש כלכלי, בעוד אשתקד דורגה ישראל במקום ה-78. כך עולה (יום ב', 20.9.10) מסקירת מדד החופש הכלכלי העולמי, אותו מפרסם בישראל מכון ירושלים לחקר שווקים. עם זאת, יש לציון כי ישראל איננה לבד: בעקבות המשבר הכלכלי העולמי - נמדדה לראשונה זה 25 שנים ירידה ברמת החופש הכלכלי בעולם.

מדד החופש הכלכלי מתייחס לחמישה תחומים: גודל הממשלה ביחס לכלל הפעילות הכלכלית במשק, יעילות מערכת המשפט וההגנה על זכויות קניין, יציבות המטבע, חופש המסחר הבינלאומי, ומידת הרגולציה על פעילות עסקית. לכל מדינה ניתן ציון בכל אחת מ-42 תת-קטגוריות של התחומים הללו, והציונים משוקלים למדד אחד של חופש כלכלי.

התחום בו ישראל בולטת ביותר לרעה, עבורו היא קיבלה ציון של 5 מתוך 10 (מקום 107), הוא גודל הממשלה. שיעור מס שולי גבוה (5) והוצאה ממשלתית גבוהה ביחס לתוצר (3) הביאו לירידה במדד החופש הכלכלי של ישראל. אך

גם ביחס למדינות סוציאל-דמוקרטיות בעלות ממשלות גדולות, ישראל מפגרת בתחומים רבים. ישראל קיבלה ציון של 5.9 (מקום 62) עבור יעילות מערכת המשפט והגנה על זכויות קניין, בעוד שבתחום זה מדינות סקנדינביה תופסות חמישה מששת המקומות המובילים. ציונים נמוכים במיוחד ניתנו לישראל על אכיפה משפטית של חוזים (3.5), ועל הגבלות על מכירת נדל"ן (5.6). בתחום הרגולציה ישראל מדורגת במקום ה-55 עם ציון של 6.7, הרבה אחרי מדינות כאיסלנד, דנמרק, שוודיה והולנד. ציון נמוך במיוחד קיבלה ישראל על עלויות ביורוקרטיות (3.6) ועלויות פיטורין (1.6).

המצב הביטחוני פוגע בחופש הכלכלי של ישראל לא רק בגלל תקציב הביטחון הגדול. בגין מדיניות גיוס החובה קיבלה ישראל ציון אפס על צבא מבוסס מתנדבים. מעבר לצבא מתנדבים היה מעלה את ישראל חמישה מקומות בדירוג. בנוסף, היא קיבלה ציון של 4.2 על מעורבות הצבא בתהליכים משפטיים ופוליטיים.

את הציונים הטובים ביותר שלה קיבלה ישראל על יציבות המטבע (9.1, מקום 39) וחופש המסחר הבינלאומי (7.6, מקום 28). המיסוי הגבוה על ייבוא מוצרים מסוימים כמו מכונות וחלפים (3.1), וגודלו הצנוע של מגזר המסחר הבינלאומי (3.5), מנעו ממנה ציון גבוה יותר בתחומים אלה.

במקום הראשון - הונג קונג; בתחתית - זימבבואה

המדד, המתייחס לנתונים משנת 2008, מדרג את הונג קונג במקום הראשון, ואחריה את סינגפור, ניו-זילנד ושווייץ. המדינה הסובלת מהמחסור הגדול ביותר בחופש כלכלי היא זימבבואה, ואחריה מיאנמר, אנגולה וונצואלה.

יש לציון, כי מחקרים רבים מצביעים על הקשר שבין חופש כלכלי לצמיחה. בעקבות המשבר הכלכלי העולמי התייחסה הסקירה לראשונה גם לשאלת היציבות ובחנה את הקשר בין מדד החופש הכלכלי לבין יציבות המשק. "המחקר מצא כי ישנו מתאם שלילי מובהק בין חופש כלכלי לבין תנודתיות בשווקים, כלומר חופש כלכלי מחזק את היציבות המאקרו-כלכלית", אמרה קורין סאור, מנכ"ל מכון ירושלים לחקר שווקים. "גם מצבם של העניים במדינות בעלות החופש הכלכלי הרב ביותר טוב יותר מזה של כלל האוכלוסיה במדינות החופשיות פחות. ההכנסה הממוצעת של העשירון התחתון ברבעון העליון של המדינות בדירוג החופש הכלכלי גבוהה יותר מפי שניים מההכנסה הממוצעת של כלל האוכלוסיה ברבעון התחתון של המדינות בדירוג".

"ישראל התקדמה רבות מאז פורסם לראשונה מדד החופש הכלכלי ב-1980", הוסיפה סאור, "אולם בעשור האחרון,

על-אף כמה רפורמות חיוביות שביצעה, מדינות רבות מתקדמות בקצב מהיר יותר מישראל מבחינת קידום החופש הכלכלי. כדי להתמודד עם האתגרים הרבים הצפויים לה בעשורים הקרובים, על ישראל לטפח את עוצמתה הכלכלית. אין דרך טובה יותר לעשות זאת מאשר לבצע רפורמות נוספות אשר יקדמו את החופש הכלכלי בישראל".

מדד החופש הכלכלי נערך מדי שנה על-ידי מכון פרייז'ר הקנדי בשיתוף 75 מכוני מחקר ברחבי העולם, ביניהם מכון ירושלים לחקר שווקים. לדברי המכון, אבני היסוד לחופש כלכלי הן בחירה חופשית, סחר וולונטרי, החופש להתחרות והבטחת זכויות הקניין. מחקרים מראים כי אנשים החיים במדינות בעלות חופש כלכלי רב יותר נהנים מרמות גבוהות יותר של שגשוג כלכלי וחירות אישית, ומתוחלת חיים גבוהה יותר.

[הדפסה](#)[שלח לחבר](#)[שתף](#)[שתף](#)

מוצר: 20/09/2010 | עודק: 20/09/2010

[לחץ כאן להדפסה](#)